

KOCZOROWSKA WANDA (1845-1927)

Urodziła się 3 października 1845 roku w Kamionce, w byłej Kongresówce. Była córką Krzysztofa Rotkiewicza i Emilii Graeve, córki Karola, który kupił Bruczków i przekazał swej córce jako wiano. Wychowywała się w Karolewie. Za mąż wyszła w roku 1864 za Władysława Koczorowskiego, zmarłego w siedem miesięcy po ślubie we Wrocławiu, w 1865 roku. Wdowa pozostała we Wrocławiu, lecząc i kształcąc swą córkę Marię, zmarłą w roku 1876 w Rzymie. Koczorowska wróciła do Bruczkowa. Wykształcona i uzdolniona, rozpoczęła długoletnią działalność (przez 44 lata) filantropijną i pedagogiczną, przeznaczając swój znaczny majątek na wychowanie i wykształcenie dzieci polskich. Zbudowała najpierw budynek klasztorny, w którym z pomocą sióstr miłosierdzia zamierzała wychowywać 12 dziewcząt. Otrzymaawszy od władz pruskich zezwolenie jedynie na pielęgnowanie chorych, zrezygnowała z pomocy zakonnic i sama zajęła się pierwszymi wychowankami pobierającymi naukę w szkole wiejskiej.

Po kilku latach uzyskała wreszcie zezwolenie na otwarcie własnej prywatnej szkoły z opłacaną przez siebie fachową niemiecką siłą nauczycielską, z programem szkół publicznych i pod nadzorem oficjalnych pruskich władz szkolnych. Dobudowała obszerne skrzydło do swego pałacu oraz kaplicę. W roku 1884 otworzyła szkołę i zakład, który szybko rozrósł się do liczby 70 wychowanków, w połowie dziewcząt, w połowie chłopców w wieku szkolnym (6-14 lat). Zaczęła się nauka bez precedensu w historii szkolnictwa w zaborze pruskim. W jednej sali urzędowa nauczycielka realizowała program niemieckiej 4-oddziałowej szkoły powszechnej, w drugiej sama Wanda Koczorowska uczyła młodzież w języku polskim, kładąc szczególny nacisk na historię i literaturę polską, a chętnym i zdolnym uczniom udzielała dodatkowo lekcji muzyki i języka francuskiego. Kapelan ks. Józef Kozankiewicz, prócz codziennej katechizacji, uczył łaciny i historii powszechnej. Starsze roczniki uczyły się ogrodnictwa, introligatorstwa, krawiectwa itp. Najzdolniejsi wychowankowie kształcili się na jej koszt w gimnazjach i seminariach nauczycielskich, całej reszcie zaś ułatwiała, dzięki swym rozległym kontaktom, start życiowy i nadal udzielała im rady i pomocy.

Zmarła 3 stycznia 1927 roku w Bruczkowie, pochowana została na dziedzińcu kościoła w Borku Wielkopolskim. Zakład i majątek przekazała zakonowi werbistów.